

SZYK ZDANIA JĘZYKA KOREAŃSKIEGO Z PERSPEKTYWY ORZECZENIA

HYE-NA HWANG

W typologii składniowej jednym z kryteriów opisu jest porządek członów zdania elementarnego o strukturze dwuczłonowej oraz trójczłonowej. W zdaniach takich w językach naturalnych różnie przedstawia się pozycja podmiotu, orzeczenia oraz dopełnienia. W zdaniach bardziej rozbudowanych pozostałe części zdania mogą także być uszeregowane w różny sposób, w szczególności ważna jest tu pozycja wyrazu określającego względem wyrazu określanego, która, jak wiadomo, także bywa powszechnie uwzględniana w typologii szyku.

Według Greenberga najważniejszymi członami składniowymi¹ szyku zdania są podmiot (S), orzeczenie (V) i dopełnienie (O). Ich wzajemne usytuowanie pozwala na wydzielenie sześciu teoretycznie możliwych typów szyku zdania trójczłonowego, a mianowicie: SVO, SOV, VSO, VOS, OSV, OVS. W językach świata jednak najbardziej rozpowszechnionymi typami szyku są VSO, SVO i SOV, ponieważ na podstawie badań typologicznych wykazano, iż dopełnienie (O) występuje rzadko przed podmiotem (S) (Greenberg 1963: 61).

Greenberg zauważył również, że najważniejsza właściwość szyku zdania dotyczy usytuowania orzeczenia, które rządzi dopełnieniem i innymi członami składniowymi zdania. Dlatego biorąc pod uwagę fakt, że centralnym członem składniowym jest orzeczenie, chciałabym przeanalizować w niniejszym artykule podstawowy szyk zdania koreańskiego i polskiego, w zależności od łączliwości orzeczenia z innymi członami składnikowymi zdania.

¹ Człon składniowy, człon syntaktyczny, składnik traktuję w tym artykule jako synonimy.

1. Zdania dwuskładnikowe o strukturze: podmiot i orzeczenie

W tym wariantcie orzeczenie wymaga tylko jednego członu składniowego i jest nim podmiot, zatem w obu językach występuje taki tam szyk: podmiot-orzeczenie (SV). Takie zdania dwuskładnikowe są bardzo produktywne w obu językach. W tym wariantcie zdania koreańskiego orzeczenie może być realizowane na trzy różne sposoby: jako czasownik nieprzechodni, orzeczenie imienne lub przymiotnik². Natomiast w języku polskim tego typu zdania tworzą tylko czasowniki nieprzechodnie. Polskie orzeczenie imienne wymaga dwóch członów składniowych, czyli takie orzeczenie należy już do zdań trójskładniowych. Przymiotniki natomiast w języku polskim nie mogą być orzeczeniami.

Pierwszym wariantem tego typu zdania jest zdanie z czasownikiem nieprzechodnim. Ogólnie można przedstawić wariant ten w następującym schemacie.

2 Orzeczeniowe formy przymiotników, które są tworzone przez dodanie *-a* -아, *-eo* -어, *-yeo* -여 do tematu oraz dołączenie czasownika posiłkowego *-hada* -하다, służą do komunikacji uczucia podmiotu lub oceny zachowań. Zwykle czasowniki te (orzeczeniowe formy przymiotników) używane są w pierwszej osobie lub w przypadku czasowników przechodnich w trzeciej osobie. Chociaż te czasowniki z konstrukcją *-hada* -하다 nie wyklucza podmiotu w pierwszej osobie. Kiedy podmiot jest w drugiej osobie, zdania mają zazwyczaj formę pytającą lub wyrażającą ocenę pewnej miary, por.

- (1) kor. *Eoryeosseulltaeneun dongmureul sileohaetseumnida.*
어렸을 때는 동물을 싫어했습니다.
[eoryeosseulltae-neun dongmul-eul sil-eo-ha-eoss-eumni-da]
pol. Kiedy byłem dzieckiem, nie lubiłem zwierząt.
- (2) kor. *Geuneun undongeul cham joahamnida.*
그는 운동을 참 좋아합니다.
[geu-neun undong-eul cham joh-a-ha-mni-da]
pol. On bardzo lubi sport.
- (3) kor. *Geunyeoneun saram ape naseonun geoseul bukkeureoweo hamnida.*
그녀는 사람 앞에 나서는 것을 부끄러워 합니다.
[geunyeo-neun saram ap-e naseo-nun geos-eul bukkeureob-eo-ha-bni-da]
pol. Ona wstydzi się występować przed ludźmi.
- (4) kor. *Halmeonikke igoseul bonaedeurimyeon bandeusi gibbeohasil geoyo.*
할머니께 이것을 보내드리면 만드시 기뻐하실 거예요.
[halmeoni-kke igeos-eul bonacdeuri-myeon bandeusi gibbeoha-si-l-geoyo]
pol. Gdy wyślę to do babci, to na pewno się ucieszy.

Kor. [N] -이 / -가 ga [V(czynić, robić)]. (SV)

1. kor. *Nuni onda.* 눈이 온다. (SV)
[nun-i onda].
pol. Pada śnieg. (VS)
Śnieg pada. (SV)
2. kor. *Nalssiga byeonhaetta.* 날씨가 변했다. (SV)
[nalssi-ga byeonhaetta]
pol. Pogoda się zmieniła. (SV)
3. kor. *Kkochi pinda.* 꽃이 핀다. (SV)
[kkoch-i pinda]
pol. Kwiat kwitnie. (SV)

Sprawdziliśmy struktury zdań z czasownikami nieprzechodnimi, a teraz przyjrzymy się koreańskiemu zdaniu, w którym występuje orzeczenie imienne składające się z rzeczownika połączonego ze spójnikiem "-이다 -ida". Ogólnie można przedstawić to jako zdanie:

Kor. [N] -이 / -가 ga / -은 eun / -는 neun [N] -이다 ida. (S N COP)

4. kor. *Oneureun toyoirida.* 오늘은 토요일이다. (S N COP)
[oneul-eun toyoil-ida].
pol. Dzisiaj jest sobota. (N COP S)
5. kor. *Naeireun buhwaljeorida.* 내일은 부활절이다. (S N COP)
[naeil-eun buhwaljeol-ida].
pol. Jutro będzie Wielkanoc. (N COP S)

gdzie w języku koreańskim następuje odejście od konstrukcji typu podmiotowego i przesunięcie budowy zdania w kierunku struktury typu tematycznego za pomocą wykładnika tematycznego „은 eun / -는 neun”, gdyż

nie można powiedzieć po polsku **Dziś jest sobotą*. Jednak zdanie *Dzień dzisiejszy jest sobotą* jest poprawne, ale rzadko używane. Podobnie w przykładzie 5 również nie można powiedzieć **Jutro będzie Wielkanocą*.

6. kor. *Naneun haksaengida*. 나는 학생이다. (S N COP)

[na-neun haksang-ida]

pol. (Ja) jestem studentem. ((S) COP N)

7. kor. *Igeoseun chaegida*. 이것은 책이다. (S N COP)

[igeos-eun chaek-ida]

pol. To jest książka. (S COP N)

Trzecim wariantem jest przymiotnik w funkcji orzeczenia.

kor. [N] -이 / -가 [ADJ(być jakimś)]. (S ADJ)

8. kor. *Haneuri parata*. 하늘이 파랗다. (S ADJ)

[haneul-i parata]

pol. Niebo jest niebieskie. (S COP ADJ)

9. kor. *Eolguri yeppeuda*. 얼굴이 예쁘다. (S ADJ)

[eolgul-i yeppeuda]

pol. Twarz jest ładna. (S COP ADJ)

10. kor. *Kiga keuda*. 키가 크다. (S ADJ)

[ki-ga keuda]

pol. (On) jest wysoki. ((S) COP ADJ)

11. kor. *Nalssiga chota*. 날씨가 좋다. (S ADJ)

[nalssi-ga chota]

pol. Pogoda jest ładna. (S COP ADJ)

Jest ładna pogoda. (COP ADJ S)

W przykładach 8-11 widać różnicę między polskimi a koreańskimi zdaniami. Kiedy koreańskie zdanie składa się z orzeczenia imiennego lub przymiotnika, wtedy należy do zdań dwuskładnikowych. Natomiast polskie zdania tego typu należą do grupy zdań trójskładnikowych.

Takie trzy warianty w języku koreańskim, tzn. (i) [N] -이 / -가 *ga* / -은 *eun* / -는 *neun* [N] -이다 *ida*, (ii) [N] -이 / -가 *ga* [V], (iii) [N] -이 / -가 *ga* [ADJ], są tylko podtypami zdania dwuskładnikowego, dlatego tutaj chciałabym traktować je jako jeden wspólny wariant 'A -가 *ga* B -다 *da*. 'A jest B'.

Kiedy rzeczownik przyjmuje rolę orzeczenia (predykatywną), wtedy predykatywny wyraz postpozycyjny '이다 *ida*' odmienia się, więc można go traktować jako 'rzeczownik z partykułą predykatywną -이 *i* oraz końcówką -다 *da*'. Z punktu widzenia odmiany jest podobny do orzeczenia czasownikowego lub przymiotnikowego. W konstruowaniu zdania można pominąć partykułę predykatywną '-이 *i*'.

W następnym przykładzie można zobaczyć wyraz '이다 *ida*', który występuje nie tylko z rzeczownikiem, np.:

12. kor. *Naega hwaga nan iyureun keuga nae jarireul chajihaeseoida*.

내가 화가 난 이유는 그가 내 자리를 차지해서이다.

[na-ga hwa-ga na-n iyu-neun keu-ga na-eui jari-reul chajihaeseo-ida]

pol. Jestem zła, bo on zajął moje miejsce.

13. kor. *Keueui jangjeomeun seongsiramida*. 그의 장점은 성실함이다.

[keu-eui jangjeom-eun seongsiram-ida]

pol. Jego zaletą jest pilność (pracowitość, staranność).

14. kor. *Ibeoneneun neobuteoida*. 이번에는 너부터이다.

[ibeon-eneun neo-buteo-ida]

pol. Tym razem zacznijmy od ciebie.

W przykładzie 12 -이다 *ida* jest łączona z końcówką wyrazu odmienianego, natomiast w przykładzie 13 końcówka rzeczownikowa wyrazu odmienianego 성실함 *seongsiram* 'pilność, pracowitość, staranność' łączy się z -이다 *ida*. W przykładzie 14 -이다 *ida* jest łączone z partykułą -부터 *buteo*

'od'. W takich przykładach trudno odróżnić zdania budowane według wzoru '[N] -이 / -가 ga / -은 eun / -는 neun [N] -이다 ida.' od zdań budowanych według wzoru '[N] -이 / -가 ga [ADJ(być jakimś)].'. Dlatego w analizie składniowej zdania predykatywnego oprócz właściwości semantycznych, potrzebnych w komunikacji lepiej jest interpretować zdanie pod względem ilości obligatoryjnych składników orzeczenia.

W języku koreańskim przymiotniki w funkcji predykatywnej i czasowniki są wyrazami odmieniającymi się w ten sam sposób, dlatego mają wiele cech wspólnych, które trudno dokładnie rozróżnić. Oba mają funkcję predykatywną, więc zdania czasownikowe i przymiotnikowe traktujemy tak samo jako szyk SV, czyli 'podmiot – orzeczenie'.

Szczególnym typem orzeczenia w zdaniach dwuskładnikowych SV są czasowniki egzystencjalne. W języku polskim czasownik egzystencjalny na ogół występuje w prepozycji w stosunku do podmiotu.

15. kor. *Saramdeuri itta*. 사람들이 있다. (SV)
[saram-deul-i itta]
pol. Są ludzie. (VS)
16. kor. *Namuga itta*. 나무가 있다. (SV)
[namu-ga itta]
pol. Są drzewa. (VS)
17. kor. *Munjega itta*. 문제가 있다. (SV)
[munje-ga itta]
pol. Jest problem. (VS)

W języku koreańskim szyk takich zdań jest odwrotny i orzeczenie występuje po podmiocie. W języku polskim w formie przeczącej czasownika egzystencjalnego występuje supletywizm *jest - nie ma*. Forma przecząca '*nie ma*' wymaga dopełniaczowej postaci podmiotu. Prepozycyjny szyk wyjściowy orzeczenia pozostaje bez zmian.

18. kor. *Saramdeuri eoptta*. 사람들이 없다. (SV)
[saram-deul-i eoptta]
pol. Nie ma ludzi. (VS)
19. kor. *Namuga eoptta*. 나무가 없다. (SV)
[namu-ga eoptta]
pol. Nie ma drzew. (VS)
20. kor. *Munjega eoptta*. 문제가 없다. (SV)
[munje-ga eoptta]
pol. Nie ma problemu. (VS)

2. Zdania trójskładnikowe

W zdaniach trójskładnikowych orzeczenie, oprócz podmiotu dodatkowo wymaga jeszcze jednego członu syntaktycznego; najczęściej w obu językach występuje tu dopełnienie. Te trójskładnikowe zdania w języku koreańskim podzielimy na trzy warianty według dodatkowego członu syntaktycznego: dopełnienia bliższego, dopełnienia złożonego³ i obligatoryjnego przysłówka (okolicznika), tzn. podmiot – dopełnienie – orzeczenie (SOV), podmiot – dopełnienie złożone – orzeczenie (S₁S₂V), podmiot – obligatoryjny przysówek (okolicznik) – orzeczenie (SCV). W języku polskim do tego typu zdań należą też zdania z orzeczeniem imiennym (S COP N, S COP ADJ) i bezokolicznikiem (S V_{inf}).

21. kor. 민수가 책을 읽는다. *Minsuga chaeg-eul ingneunda*. (SOV)
[minsu-ga chaek-eul ingneunda]
pol. Minsu czyta książkę. (SOV)

3 Dopełnienie złożone będziemy traktować jako zdanie dwupodmiotowe (S₁S₂V), które jest bardzo produktywne w języku koreańskim i japońskim. To zdanie wyraża się w języku polskim jako zdanie imienne lub zdanie z dopełnieniem (SVO).

22. kor. 민수가 학교에 다닌다. *Minsuga hakkyoe daninda.* (S C V)
[minsuga hakkyoe daninda]
pol. Minsu chodzi do szkoły. (S V C)
23. kor. 민수가 어른이 된다. *Minsuga eoreuni doenda.* (S₁S₂V)
[minsuga eoreuni doenda]
pol. Minsu staje się dorosły. (S COP ADJ)
24. kor. 그는 책이 있다. *Geuneun chaegi itta.* (S₁S₂V)
[geu-neun chaek-i itta]
pol. On ma książkę. (SVO)

Dopełnienie bliższe w języku koreańskim może występować w dwojakiej formie w zależności od czasownika, który może być przechodni lub nieprzechodni:

Kor. [N₁] -^oi / -가 ga [N₂] -을 eul / -를 reul [V(robić)]. (SOV)

25. kor. *Jeongaga sorireul jireunda.* 정아가 소리를 지른다. (SOV)
[jeonga-ga sori-reul jireunda]
pol. Jeonga krzyczy. (SV)
Jeonga wydaje głos. (SVO)
26. kor. *Namdongsaengi hakkyoreul ganda.* 남동생이 학교를 간다. (SOV)
[namdongsaeng-i hakkyo-reul ganda]
pol. Brat idzie do szkoły. (S V C)

W dwupodmiotowym zdaniu może wystąpić orzeczenie czasownikowe nieprzechodnie lub przymiotnikowe:

kor. [N ₁] - ^o i / -가 ga / -은 eun / -는 neun [N ₂] - ^o i / -가 ga [V(robić)]. (S ₁ S ₂ V)
kor. [N ₁] - ^o i / -가 ga / -은 eun / -는 neun [N ₂] - ^o i / -가 ga [C(być jakimś)]. (S ₁ S ₂ C)

27. kor. *Muri eoreumi doenda.* 물이 얼음이 된다. (S₁S₂V)
[mul-i eoeum-i doenda]
pol. Woda zamarza. (SV)
(dosł. Woda staje się lodem. (S COP N))
28. kor. *Naneun gyeouri chota.* 나는 겨울이 좋다. (S₁ S₂ V)
[na-neun gyeoul-i chota]
pol. (Ja) lubię zimę. ((S) V O)
29. kor. *Naneun eoreuni anida.* 나는 어른이 아니다. (S₁ S₂ V)
[na-neun eoreun-i anida]
pol. (Ja) nie jestem dorosłym człowiekiem. ((S) COP ADJ-N)
(Ja) nie jestem dorosły. ((S) COP ADJ)
30. kor. 그는 귀가 멀었다. *Geuneun gwi-ga meoreotta.* (S₁ S₂ ADJ)
[geu-neun gwi-ga meoreotta]
pol. On jest głuchy. (S COP ADJ)

Obligatoryjny przysłówek (okolicznik) występuje w zdaniach z orzeczeniem czasownikowym nieprzechodnim, orzeczeniem przymiotnikowym i orzeczeniem imiennym.

W zdaniu z orzeczeniem czasownikowym nieprzechodnim:

[N₁] -^oi / -가 ga [N₂] -(으)로 ro [V(robić, czynić)].

31. kor. *Nuni mullo byeonhanda*. 눈이 물로 변한다. (S C V)
 [nun-i mul-lo byeonhanda]
 pol. Śnieg topnieje. (SV)
 (dosł. Śnieg zmienia się w wodę. (S V C))

W zdaniu z orzeczeniem przymiotnikowym:

Kor. [N ₁] -이 / -가 ga [N ₂] -와 wa / -과 gwa [ADJ(być jakimś, być jako coś)]. (S C V)
kor. [N ₁] -이 / -가 ga [N ₂] -에 e [ADJ(być jakimś)]. (S C V)

32. kor. *Haneuri badawa gatta*. 하늘이 바다와 같다. (S C V)
 [haneul-i bada-wa gatta]
 pol. Niebo jest jak morze. (S COP CONJ-N)
33. kor. *Minsuga chinguwa ssaunda*. 민수가 친구와 싸운다. (S C V)
 [minsu-ga chingu-wa ssaunda]
 pol. Minsu kłóci się z kolegą. (S V O)
34. kor. *Eunheuiga jibe itta*. 은희가 집에 있다. (S C V)
 [eunheui-ga jip-e itta]
 pol. Eunheui jest w domu. (S V C)

W zdaniu z orzeczeniem imiennym:

kor. [N ₁] -이 / -가 ga [N ₂] -에 e / -게 ge [N ₃] -이다 ida. (S C V)
kor. [N ₁] -이 / -가 ga [N ₂] -보다 boda [N ₃] -이다 ida. (S C V)

35. kor. *Cheolsuga ire yeolseongida*. 철수가 일에 열성이다. (S C V)
 [cheolsu-ga il-e yeolseong-ida]
 pol. Cheolsu poświęca się pracy. (S V O)
 Cheolsu oddaje się pracy. (S V O)
36. kor. *Gyuri subakboda jaktta*. 굴이 수박보다 작다. (S C V)
 [gyul-i subak-boda jaktta]
 pol. Mandarynka jest mniejsza niż arbuż. (S COP CONJ-N)

3. Zdania czteroskładnikowe

W tym wariacie orzeczenie wymaga trzech członów składniowych: podmiotu i dwóch obligatoryjnych dopełnień według wzoru w języku koreańskim podmiot – dopełnienie dalsze – dopełnienie bliższe – orzeczenie (SO₁O₂V), a w języku polskim: podmiot – orzeczenie – dopełnienie bliższe – dopełnienie dalsze (SVO₁O₂). Orzeczenie, które rządzi dwoma dopełnieniami, komunikuje znaczenie *dawania*. Zdanie koreańskie, w którym występuje orzeczenie typu *dawac*⁴ bez wykładnika dopełnienia dalszego „-에게 *ege* (komu)”, będzie poprawne pod warunkiem, że między wyrazami pojawi się pauza. Do tej struktury zdań należą również zdania typu podmiot – dopełnienie bliższe – obligatoryjny przysłówek (okolicznik) – orzeczenie (S O C V) w języku koreańskim, a w języku polskim podmiot – orzeczenie – dopełnienie bliższe – okolicznik (S V O C). Ten wariant koreański występuje w następujących schematach:

kor. [N ₁] -이 / -가 ga [N ₂] -에 e / -에게 <i>ege</i> [N ₃] -을 <i>eul</i> / -를 <i>reul</i> [V(czynić, robić)]. (S O ₁ O ₂ V)
kor. [N ₁] -이 / -가 ga [N ₂] -을 <i>eul</i> / -를 <i>reul</i> [N ₃] -로 <i>lo</i> / -으로 <i>euro</i> [V(czynić, robić)]. (S O C V)

4 Do tej kategorii czasowników należą następujące czasowniki: np. 주다 *Juda* 'dać', 선물하다 *Seonmulhada* 'sprezentować', 수여하다 *Suyeohada* 'podarować' itd.

37. (1) kor. *Mihwaga Suheuege sagwareul junda.*
미화가 수희에게 사과를 준다. (SO₁O₂V)
[mihwa-ga suheui-ege sagwa-reul junda]
pol. Mihwa daje jabłko Suheui. (SVO₁O₂)
- (2) kor. *Mihwaga sagwareul Suheuege junda.*
미화가 사과를 수희에게 준다. (SO₁O₂V)
[mihwa-ga suheui-ege sagwa-reul junda]
pol. Mihwa daje Suheui jabłko. (SVO₁O₂)
38. kor. *Eomeoniga sagwareul takja wie noeushinda.*
어머니가 사과를 탁자 위에 놓으신다. (S O C V)
[eomeoni-ga sagwa-reul takja-wi-e noeushinda]
pol. Matka kładzie jabłko na stole. (S V O C)
39. kor. *Naneun geureul baboro yeoginda.* 나는 그를 바보로 여긴다.
[na-neun geu-reul babo-lo yeoginda] (S O C V)
pol. (Ja) traktuję go jak głupca. ((S) V O C)
(Ja) uważam go za głupca. ((S) V O C)
40. kor. *Yongsuneun chingureul buineuro samatta.*
용수는 친구를 부인으로 삼았다. (S O C V)
[yongsu-neun chingu-reul buin-euro samatta]
pol. Yongsu pojął za żonę swoją koleżankę. (SVO₁O₂)
Yongsu ożenił się ze swoją koleżanką. (S V O)

4. Podsumowanie

Z powyższych przykładów wynika, że orzeczenie wymaga różnej liczby członów składniowych w zdaniu. Kiedy orzeczenie wyrażone jest czasownikiem nieprzechodnim, w obu językach występuje zdanie dwuskładnikowe (SV). Kiedy w języku koreańskim orzeczenie wyrażone jest przymiotnikiem, odpowiedni-

kiem tej struktury w języku polskim jest orzeczenie imienne. Jeśli w obu językach orzeczenie wyrażone jest czasownikiem przechodnim, mamy do czynienia z trzyskładnikowym szykiem zdania: SOV w języku koreańskim oraz SVO w języku polskim. Ciekawym przykładem w języku koreańskim jest zdanie dwupodmiotowe w trójskładnikowej strukturze zdania. Dwupodmiotowej strukturze zdania koreańskiego w języku polskim odpowiada zdanie z jednym podmiotem oraz dopełnieniem lub orzeczeniem imiennym. Jako ostatni podstawowy typ zdań przeanalizowano zdania z czterema składnikami, które głównie dotyczą czasowników przechodnich typu *dawać* wymagających dwóch dopełnień.

W koreańskim zdaniu każdy człon składniowy ma określone miejsce: orzeczenie pojawia się na końcu, wyraz określający występuje przed wyrazem określanym, morfem gramatyczny, np. końcówka czy partykuła znajduje się w przeważającej liczbie przypadków po morfemie leksykalnym. Oprócz szyku uporządkowanego może także przyjąć postać nieco bardziej swobodną. Wtedy z góry wyznaczone miejsce w zdaniu zajmuje tylko orzeczenie i podmiot. Podmiot musi znajdować się przed dopełnieniem. Czasownik o funkcji predykatywnej w tym zdaniu zawsze znajduje się na ostatnim miejscu.

Bibliografia

- Bobran M. (1994), *Składnia polska i rosyjska zdania podmiotowo-orzeczeniowego z orzeczeniem czasownikowym*. Rzeszów: Wyższa Szkoła Pedagogiczna.
- Chae W. (1986), *Gugeo eosuneui yeongu (Szyk w języku koreańskim)*. Seoul: Tapchulpansa.
채완 (1986), *국어 어순의 연구*. 서울: 탑출판사.
- Chae W. (1996), *A Functional Investigation of Korean Word Order*. Seoul: Seoul National University Institute of Korean Studies. "Seoul Journal of Korean Studies", vol. 9, 3-25.
- Derwojedowa M. (2000), *Porządek linearny składników zdania elementarnego w języku polskim*. Warszawa: Elipsa.
- Greenberg J.H. (1963), *Universals of Language*. Cambridge / Massachusetts: The M.I.T. Press.
- Han G. (1980), *Hangugeo gibon munhyeonge gwanhaye (Struktury w języku koreańskim)* Seoul: „Yeonse comunhak” 13.
한길 (1980), *한국어 기본문형에 관하여*. 서울: 연세어문학 13.

- Jeong I.S. (1974), *Pyojun munbeop. (Gramatyka opisowa)* Seoul: Gemongsa.
정인승 (1974), 표준문법. 서울: 계몽사.
- Kim H.S. (2000), *Hyeondae gugeoeui sahoejeok moseupgwa sseuim (Struktura i funkcje społeczne współczesnego języka koreańskiego)*. Seoul: Weolin.
김혜숙 (2000), 현대 국어의 사회적 모습과 쓰임. 서울: 월인.
- Kim H.S. (2001), *Eoneoeui moseup (Język)*. Seoul: Weolin.
김혜숙 (2001), 언어의 모습. 서울: 월인.
- Kim S.R. (1988), *Gugeo eosun yeongu (Szyk wyrazów w języku koreańskim)*.
Seoul: Hansinmunhwasa.
김승렬 (1988), 국어 어순 연구. 서울: 한신문화사.
- Saloni Z., Świdziński M. (ed.) (1998), *Składnia współczesnego języka polskiego*.
Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Seo J.S. (1996), *Hyeondae gugeomunbeobron (Gramatyka współczesna języka koreańskiego)*. Seoul: Hanyangtaehakkyo chulpanweon.
서정수 (1996), 현대국어문법론. 서울: 한양대학교 출판원.
- Świdziński M. (1996), *Własności składniowe wypowiedników polskich*.
Warszawa: Elipsa.